

NOSITELÉ ZLATÉHO ODZNAKU J. K. TYLA V ROCE 2007

Dne 19.4.2007 zasedala komise pro udělování Zlatého odznaku J.K.Tyla, která schválila 14 návrhů předložených signatáři statutu ZO JKT. Seznam nositelů ZO JKT s uvedením navrhuující organizace, příslušnost k souboru a formulace ocenění následuje:

JANA ALBRECHTOVÁ (*1938)
Volné sdružení východočeských divadelníků
Častolovice

Za zásluhy o rozvoj amatérského divadla, zejména za práci s dětmi a mládeží

Paní Jana Albrechtová je nezpochybnitelně výraznou osobností východočeského ochotnického divadelnictví, herečkou, režisérkou, členkou poradních sborů a porot a kromě jiného také spolu(i samo)zakladatelka mnoha divadelních spolků, souborů, těles a jiných shluků nadšenců amatérského divadla, obzvláště v řadách mládeže a dětí. Její spontánní nadšení pro divadlo počalo krystalizovat již v roce 1944 jejím veřejným recitačním vystoupením a prvním setkáním s loutkovým a následně i činoherním divadlem. Postupem času byla členkou divadelních spolků v Kostelci nad Orlicí, v Praze, ve Skuhrově nad Bělou, v Rychnově nad Kněžnou, ve Vamberku, v Javornici, ve Chlenech, v Rokytnici v Orlických horách a Týništi nad Orlicí. V letech 1960/61 absolvovala svůj první režijní kurz při Okresním kulturním středisku v Rychnově nad Kněžnou. Poté v letech 1961/63 kurz amatérských režisérů v Hradci Králové (lektoři: Josef Vavříčka, doc. Jan Císař, Jana Janovská, Richard Mihula, Stanislav Zindulka), zakončený absolutoriem spolurežie Kunderovy hry Majitelé klíčů. Od roku 1963 se věnuje dramaturgii a režii (např.: Neočekávaný host, Zkrocení zlé ženy, Výtečníci (Pavel

Dostál), *Duel (Badžijev)*, *Fidlovačka*, *Nebožtík z Volšan (Longen)*, *Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho (Smoček)*), ale i montážím ze světové dramatiky, poezie i prózy: Boccaccio, Shakespeare, Heine, Čechov, Komenský aj. Z hereckých rolí připomeňme alespoň *Lidunku v Nerudově Prodané lásce*, *Evu v Karvašově Meteoru*, *Kateřinu ve Zkrocení zlé ženy*.

Intenzívně se zabývala též přednesem poezie, prózy i monologů. Od roku 1965 se datuje počátek její práce v porotách na divadelních přehlídkách, z čehož následně vyplývá i aktivní podíl na formování ochotnického divadla v okrese Rychnov nad Kněžnou. Od 1. září roku 1978 byla zaměstnankyní Okresního kulturního střediska Rychnov nad Kněžnou jako metodička pro amatérské divadlo. Je členkou SČDO a VSVD, kde dlouhodobě působila jako aktivní členka rady za okres Rychnov nad Kněžnou. Zároveň je také dlouholetou spolupracovnicí a přispěvatelkou divadelní Hromady a nelze nezpomenout ani její přínos při tvorbě Místopisu amatérského divadla.

Paní Janě Albrechtové se amatérské divadlo stalo součástí života, který jak sama říká: "... je jako sklíčko v mozaice osudů všech, kteří se kdy v naší zemi nějak dotkli oboru zájmové umělecké činnosti, zejména pak amatérského divadla. Je to koníček nádherný a já osobně ho přejí především dětem, neboť v této činnosti - a věřte, že jde o nesmírně syntetickou disciplínu, v jejíž realizaci lze spojit neuvěřitelné množství schopností, talentu a tvůrčí práce - spatřuji nevysychající pramen lidství."

JOSEF BARTÁK (*1943)

Svaz českých divadelních ochotníků

DS Karel Čapek Děčín

Za dlouholetou obětavou činnost v ochotnickém divadle

Vztah Josefa Bartáka k divadlu se začal formovat už v dětství v okrajové čtvrti Děčína, kam se jeho rodina po válce přestěhovala z Českomoravské vysočiny. Vzorem mu byla místní ochotnická obec a starší bratr, který v ní působil. Pravidelně se zúčastňovali inscenací uváděných souborem v restauraci Daliborka, později v dětském souboru v kulturním domě Střelnice. V Plzni se vyučil zámečníkem; i tam se účastnil ochotnického dění a s učňovským souborem zajížděl do okolních vesnic. Během služby v armádě měl vlastní soubor a koketoval

i s režii (O myších a lidech, Tartuffe). Po návratu do Děčína založil rodinu, pracoval jako strojvedoucí a divadlu se věnoval dál. Nejprve v divadelním studiu Mikrofor (C.K.státní ženich, Vinnetou), později v souboru Karel Čapek, kde zanechal desetiletou (1969 - 1978) hereckou stopu například v inscenacích Inteligenti, O myších a lidech, Nebe na zemi, Idiotka, Motýli, Liška a hrozny, Zapomeňte na Hérostrata, Smrt přišla po snídani. Zdravotní důvody jej přiměly změnit zaměstnání. Pracoval v kultuře, doplňoval si vzdělání a jen nemoc (infarkt) jej donutila na nějaký čas se od divadla odpoutat. Později začal hrát v souboru Josefa Doležala v Boleticích u Děčína.. Soubor nastudoval v letech 1989-96 například inscenace V tomto domě spal bůh, Švec a čert, Rajčatům se letos nedaří, Opalu má každý rád. Během té doby hostoval v dalších děčínských souborech, zejména Karel Čapek a Hoblík, v roce 1992 pak režisér Rudolf Felzmann nastudoval příležitostné představení operety Mamzelle Nitouche, kde Josef Barták hrál a zpíval. V padesáti letech se z něho stal invalidní důchodce, zdraví ubylo, ale zároveň přibýlo času na divadlo. V letech 1996-2002 si proto mohl dovolit hostovat ve 100 km vzdáleném Josefově Dole (V tomto domě spal bůh, Ryba ve čtyřech), zároveň veleúspěšně spolupracoval s ústeckým souborem Mladá scéna Pavla Trdly (Mauglí, Malá mořská víla, Pták Ohnivák a liška Ryška, Cesta za bohem hor, Zlatovláska), s nímž projel celou republiku i několik zahraničních štací. Tato aktivita mu vynesla mnohá ocenění za herecké výkony. Hostoval také v souboru v Krupce (režisérka Jana Urbanová). V roce 2001 v souboru Karel Čapek hrál v inscenaci Nebožka panina matka, Nanebevstoupení Tonky Šibenice a Dům se sedmi balkóny (2005). Od roku 1989 byl Josef - založením kutil - u všech inscenací také tvůrcem nebo spolutvůrcem scény. Dosud odehrál na 1 000 představení v 65 inscenacích. Třikrát si zahrál na národní přehlídce v Třebíči a třikrát na Jiráskově Hronově. Od vzniku SČDO je jeho členem. Roku 1978 byl oceněn Zlatým odznakem SČDO.

EVA BECHYŇOVÁ (*1928)

Volné sdružení východočeských divadelníků

DS Furiant Příbrav

Za celoživotní věrnost ochotnickému divadlu a dlouholetý osobní přínos jeho budování na Havlíčkobrodsku

Paní Eva Bechyňová se věnuje divadlu od dětství. Vytvořila nejednu zajímavou roli nejen v ochotnickém divadelním souboru v Příbravi, ale i v Humpolci, kde pracovala jako učitelka. V Příbravi začala sama od r.1958 režírovat. Pod jejím vedením nastudoval soubor nejednu zajímavou hru (Romeo, Julie a tma, Princezna se zlatou hvězdou, Chudák manžel, Dámy a husaři apod.). Ovšem pro její politické postoje jí byla tato činnost zakázána. V roce 1969 se nakrátko k divadlu vrátila. Spolupracovala s dětským divadelním souborem na inscenaci pohádky Sůl nad zlato. Potom jí byla činnost v ochotnickém divadle opět znemožněna. Počátkem 80. let min. stol., kdy docházelo k nepatrnému uvolňování politické situace byla požádána, aby se pokusila znovu obnovit činnost ochotnického divadelního souboru ve městě, protože v té době se nenašel nikdo ochotný, kdo by soubor vedl a režíroval. V roce 1984 proto E. Bechyňová vytvořila soubor z mladých herců (bývalých členů dětského divadelního souboru Sluníčko), který navázal na dlouholetou tradici ochotnického divadla. Pod jejím vedením soubor pracoval až do roku 1995, kdy jí nemoc znemožnila plně se věnovat režijní práci. Nastudovala se souborem například hry Vojnarka, Poctiví společníci, Podskalák. Její textové i hudební úpravy přispívaly k atraktivitě představení (Poctiví společníci, Všechno naruby). V současné době spolupracuje s novým vedením souboru na

hudbě a zpěvu k jednotlivým inscenacím. (Mít kapku štěstí, Na tý louce zelený, 200 dukátů za Juana).

Jako učitelka zpěvu vychovala celou řadu dobrých hudebníků a zpěváků, kteří se úspěšně uplatňují na operní profesionální scéně (Monika Brychtová, Jana Štefáčková a další). Jako porotce působila na mnoha regionálních i celostátních přehlídkách – jak divadelních tak pěveckých.

Spolupracovala s režisérkou paní Lídou Honzovou z Havlíčkova Brodu a s dirigentem a sbormistrem pěveckého sboru Gaudeamus MUDr. Milanem Bohanesem ze Světlé nad Sázavou. V roce 1997 – 2000 se spolupodílela na provedení velmi zdařilých oper a operet (V Studni, Cikánský baron, Polská krev), které mohli shlédnout diváci nejen východočeského regionu.

MUDr. MILOŠ BLAHA (*1921)
Skupina amatérských loutkářů SČDO
LS ZDRAVÍČKO Třebíč
**Za dlouhodobou špičkovou a příkladnou činnost
v oboru amatérského loutkářství v ČR**

MUDr. Miloš Blaha z Třebíče je více než 50 roků významným amatérským loutkářem, autorem mnoha loutkových her, zakladatelem a režisérem známého LS ZDRAVÍČKO, působícího v Třebíči a na celém regionu západní Moravy. V roce 1967 založil krajskou soutěžní přehlídku „Třebíčské loutkářské jaro“, jejíž vítězové reprezentovali kraj na celostátní Loutkářské Chrudimi. LS ZDRAVÍČKO se se sedmi svými inscenacemi, režírovanými Milošem Blahou, těchto národních přehlídek účastnil a získal různá ocenění. V roce 1972 získal Miloš Blaha cenu za režii inscenace Januszewské Tygřík Petřík. Toto představení natočila a vysílala ČT.

Pod vedením svého principála, který se v říjnu 2006 dožil 85 let, hrál soubor i českým dětem ve Vídni. Třebíčští loutkáři hráli i v Jugoslávii, Německu, Maďarsku i na Slovensku. Členem Skupiny amatérských loutkářů SAL při Svazu českých divadelních ochotníků je MUDr. Miloš Blaha od jejího založení.

SLÁVKA HUBAČÍKOVÁ (*1936)

Svaz českých divadelních ochotníků

DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou

Za dlouholetou činnost v oblasti ochotnického divadla ve Vysokém nad Jizerou jako herečka, režisérka, zpěvačka a vypravěčka a zakladatelka dětského souboru Vrabčáci

Paní Slávku Hubáčikovou k divadlu přivedli její rodiče, nadšení ochotníci DS Krakonoš, proto první krůčky na divadelních prknech zkusila ve školních letech. Pak ji čas odvál do Semil, kde s manželem nadšeně tančili v souboru lidových tanců. Po návratu do Vysokého nad Jizerou se začala věnovat ochotnickému divadlu a šla z jedné role do druhé. Přesto stačila vychovat dvě dcery a později ráda pečovala o všechna vnoučata. Největších úspěchů dosahovala

v operetách, kde se uplatnilo její pěvecké a pohybové nadání. Desítky a desítky rozličných rolí, které vždy ztvárnila celým svým srdcem, ji dovedly nejen na soutěže monologů, ale i na druhou stranu divadla k režisérskému „pultíku“. Vždycky ráda zpívala a tak svá vystoupení s dechovými orchestry (i v zahraničí) musela skloubit s divadlem. Měla moc ráda děti. Při výročí 200 let divadla ve Vysokém založila dětský soubor Vrabčáci a celých dvacet let vede ty nejmladší k radosti z tance a mluveného projevu. Stála také u zrodu tanečního souboru Krakonoše dospělých.

Za poslední roky doslova projezdila republiku jako vypravěčka malým i velkým především krkonošských poudaček autorů Buchara, Háška a Kubátové.

Připomenout je třeba i její velikou lásku – dřevěné herce, vysoké marionety. Svůj hlas po mnoho let propůjčila postavičce dětmi milované – Kašpárkovi. Díky své malé postavě se pak lehce převlékla za živého „nafouknutého“ Kašpárka a s dětmi si povídala i zpívala.

Její osobnost je téměř čtyřicet let spjata s národní přehlídkou Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou. Stovky ochotníků z celé republiky na ni vzpomínají jako na „svou hostesku Slávinku“, která uměla tak báječně vyprávět a nikdy nezkazila žádnou legraci.

Mgr. ALENA CHALUPOVÁ (*1935)

OREL Česká republika

DS Boleradice

**Za celoživotní práci v ochotnickém souboru v Boleradicích
a reprezentaci ochotnického divadla**

Po absolvování vysokoškolského studia působila paní Alena Chalupová jako učitelka Českého jazyka a tělesné výchovy. Začala režírovat dětské divadlo ve škole v Boleradicích, později v Kloboukách u Brna. Divadlo začala hrát už v dětství. Poprvé stála na jevišti v sedmi letech, potom následovala řada dětských rolí v pohádkových hrách. V době studií působila v loutkovém divadelním kroužku. Od roku 1950 si zahrála v 35 inscenacích v ochotnickém divadelním souboru. K nejúspěšnějším rolím patří Káča v Hrátkách s Čertem, Runa ve hře

Radúz a Mahulena, Klára v Blázinci v prvním poschodí, Kostelnička v Její pastorkyni, Klásková v Lucerně, Plajznerka v Dalskabátech.

V roce 1979 začíná režírovat dospělé ochotníky. Pod jejím vedením vzniklo přes 30 inscenací. K nejúspěšnějším patří ty, které postoupily na Národní přehlídku vesnických divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou: Maryša, Naši furianti, Nejkrásnější válka, Lucerna, Šavle a píseň, Noc na Karlštejně, Paní ministrová, Zvonokosy. Největšího úspěchu dosáhly hry nominované na Jiráskův Hronov – Lucerna, Rok na vsi, My Fair Lady (ze Zelňáku). Za svůj největší režijní úspěch považuje režijní práci na inscenaci Rok na vsi (1997 – Hronov, Cena novinářů Zlatý Alois). S touto hrou vystupoval soubor ve Švédsku a v r. 2000 v New Yorku. Na krajských a národních přehlídkách získala mnoho ocenění – za herecký výkon, režii a scénu.

V roce 2000 ocenil přednosta Okresního úřadu Břeclav její dlouholetou práci v amatérském divadle Pamětním listem a medailí za příkladnou reprezentaci a propagaci břeclavského regionu doma i v zahraničí.

V roce 2003 dostala Zlatý odznak SČDO.

JIRÍ JIREŠ (*1942)

Občanské sdružení divadelních ochotníků

DS HÝBL při KC Česká Třebová

**Za padesátiletou hereckou i režisérskou činnost a organizační práci
pro amatérské divadlo v České Třebové**

Pan Jiří Jireš začal dráhu ochotnického herce v roce 1957 v tehdejší Osvětové besedě ve Sloupu v Čechách, kde se představil v roli zakletého prince Miroslava v pohádce Boženy Němcové Růžové poupě. V tomtéž roce začal účinkovat i ve studentském souboru Jedenáctileté střední školy v Novém Boru, kde jeho první rolí byl pan Jordán v Moliérově komedii Jeho Urozenost pan měšťák. Následovaly další role v inscenacích obou souborů. Po

absolvování jedenáctiletky přichází Jiří Jireš do České Třebové na absolventské studium železniční průmyslovky a od roku 1961 pokračoval v ochotnické činnosti v souboru „Hýbl“, kde působí dodnes. Za padesátileté období si zahrál více jak třicet pět rolí nejrůznějších žánrů. Namátkou jmenujeme Jupitera v komedii Nebe na Zemi, titulní roli v Charleyově tetě, vodníka Volšovečka ve hře Jak se stal Rumcajs loupežníkem, Trepifajksla v Dalskabátech, vodníka Michala v Lucerně, svatouška Tartuffe v Moliérově hře Tartuffe, Jehana v Baladě z hadrů, dřevorubce Vratka v Radúzovi a Mahuleně, Kiliána v Paní Marjánce, matce pluku, Malvolia ve Večeru tříkrálovém. Od roku 1970 se Jiří Jireš věnoval v souboru „Hýbl“ i režijní práci. Je uveden jako režisér pod šestnácti inscenacemi např. B. Thomas – Charleyova teta, J.B. Moliére – Jeho Urozenost pan měšťák, K. Čapek – Bílá nemoc, V+W – Balada z hadrů, V. Čtvrtek – Jak se stal Rumcajs loupežníkem, J. Menzl – Tři v tom, C. Goldoni – Lhář, J. Brdečka – Limonádový Joe, M. Rozovskij, J. Rjašencev – Tři mušketýři (hráno na národní přehlídce v Třebíči 2002), J. Vrchlický, K. Svoboda – Noc na Karlštejně a v roce 2006 detektivka R. Thomase – Osm žen. Mimo amatérské divadlo spolupracuje Jiří Jireš s hudební skupinou „Medvědi“ pro kterou napsal a režíroval třináct celovečerních hudebně zábavných pořadů. Působí řadu let také jako herec a režisér v amatérském loutkářském souboru „Čtyřlístek“ při Kulturním centru v České Třebové.

Prof. VLADIMÍR LEŠTINA (*1922)

Skupina amatérských loutkářů SČDO

LD PIMPRLE Praha - Hostivice

Za celoživotní práci v amatérském loutkářství v České republice

Profesor Vladimír Leština se narodil v Úvalech u Prahy. Studoval na fakultách architektury ČVUT a pedagogické Univerzity Karlovy. Na té od roku 1960 vyučoval. Odborné prameny hovoří o jeho mnohostranném zaměření a hlavně zdůrazňují specifikaci na didaktickou hračku v moderním pojetí. Loutkářské zkušenosti získával po válce jako výtvarník a činný člen Umělecké výchovy na Vinohradech. Výtvarně spolupracoval s více amatérskými soubory. Byl mnoho let spolupracovníkem redakce časopisů Mladá scéna, Loutkář, v posledních čtyřech letech také redakce časopisu Rolnička.

Hlavně propagoval plošné loutky a malé jevištní formy. Zúčastňoval se jako porotce na různých krajských a celostátních přehlídkách. Vydal mnoho malých her i odborné literatury. V meziválečných ročnících Loutkáře měl svoji rubriku, kde vydával návrhy na výrobu loutek. Byl také jedním z prvních absolventů dvouletého dálkového studia pro pedagogy KL DAMU. Patří k těm, kteří jsou přesvědčeni, že výchovně motivační potenciál loutek obecně je podceněn a že je nutné proti tomu něco dělat. Vyráběl marionety z tuhých papírových válců, které byly snadno ovladatelné a hlavně výrobně levné.

Vladimír Leština přicházel i v důchodovém věku do kolektivu mladších generací, kde se ujal dětského kolektivu a to v souboru PIMPRLE v Praze. Tam začal opět uplatňovat svoji práci a s dětmi oživil malé pohádky pomocí papírových loutek a masek. Jeho představení byla velmi úspěšná. Soubor jezdil hrát po mateřských školách, dětských domovech a také byl ve Vídni a na celostátní přehlídce Čechova Olomouc. Mimo to vedl semináře na školách.

Za svou dobrovolnou a obětavou práci Vladimír Leština již obdržel: Zlatý odznak Matěje Kopeckého, Čestné uznání M.Kopeckého a Cenu PhDr. Jindřicha Veselého.

JAROMÍRA NOHELOVÁ (*1943)
Skupina amatérských loutkářů SČDO
LD Kašpárkova říše Slovanský dům Olomouc
Za zásluhy o rozvoj českého loutkářství

Paní Jaromíra Nohelová se narodila v Olomouci. V r. 1960 maturovala na Střední všeobecně vzdělávací škole a později se vyučila typografkou (ruční sazečkou) v Moravských tiskařských závodech v Olomouci. Při zaměstnání vystudovala Střední průmyslovou školu grafickou s maturitou.

Členkou LD Kašpárkova říše v Olomouci je od roku 1959, nejprve jako recitátorka, později jako loutkoherečka a režisérka. Vytvořila role např. Zlatovlásku, Slavěnu (Bajaja), Vlčici Rákšasí (Mauglí); z režii např. Zubejda Solimánská, Zvířátka a loupežníci, Líný Honza. Spolupracovala i na výpravách her. Je členkou dramaturgické rady a zástupkyní vedoucího souboru.

Jako pracovnice tiskárny a později Pedagogického centra i jako redaktorka Olomouckých novin se podílela na propagaci Kašpárkovy říše. Od roku 1963 vede její kroniku a archiv divadla. Pro potřeby souboru upravuje a dramatizuje pohádky např. Tři zlaté vlasy děda Vševěda, Popelka, Perníková chaloupka. Napsala i několik původních textů např. Pohádka o vodníkovi, O červené Karkulce, O zvědavé panence. V Dilií vyšly její Pyšná princezna, Oslíčku otřes se, Carevič kozlíček.

Je členkou SAL SČDO, spolupracuje při vydávání zpravodaje Rolnička.

Za svou činnost obdržela Zlatý odznak Josefa Skupy a Čestné uznání Matěje Kopeckého

JARMILA PETROVÁ (*1941)
Občanské sdružení divadelních ochotníků
DS VICENA Ústí nad Orlicí
**Za celoživotní přínos ochotnickému divadlu v Ústí nad Orlicí
a regionu východních Čech**

Paní Jarmila Petrová se narodila ve Strážovicích u Kyjova. Celý svůj divadelní osud spojila se souborem Vicena v Ústí nad Orlicí. Pracovala zde jako nápověda, ale později také jako herečka (Luisa Malpiero z Benedetiho Ty mne ještě neznáš, Eva z Božské komedie dle J. Effela, Marie z Horníčkovy Malé noční inventury apod.). V roce 1981 absolvovala režii na Lidové konzervatoři v Hradci Králové: Oldřich Daněk Případ bez jednacího čísla. Mezi její další úspěšné režie patří např. Jaroslav Žák Študáci a kantoři, Zdeněk Podskalský Žena v trysku století, Josef Čapek O Vánocích, které nechtěly být, Zdeněk Kozák Zapeklitá komedie, William Saroyan Mami, mám tě ráda – dramatizace i režie oceněna na krajské přehlídce v Červeném Kostelci.

Jako výrazná herečka se podílela na úspěchu Vévodkyně valdštejských vojsk od Oldřicha Daňka (vítězství na JH v roce 1987), jako matka ve hře V. Slavkina Špatný byt, paní Peachemová v Havlově Žebrácké opeře, babička ve Stomech umírají vstojе od A. Casoniho (cena za herecký výkon v Napajedlích a Červeném Kostelci). Od roku 1981 pracuje s dětmi a mládeží v literárně dramatickém oboru LŠU. V roce 1996 a 2006 zpracovala scénář a režírovala vzpomínkový večer ke stému a stodesátému výročí založení souboru Vicena. Taktéž úspěšně se zúčastnila soutěže monologů POHÁREK SČDO v roce 2001 (I. Devátá Večerní monolog).

Obdržela ocenění města Ústí nad Orlicí „Cenu Ars Longa“ za kulturní počiny v roce 2000. Od roku 2001 spolupracuje s komisí důchodců při nemocnici a s mateřským centrem Medvídek. S dalšími dobrovolníky připravuje řadu vystoupení na jejich akcích.

KAREL PLEINER (*1960)

Česká obec sokolská
DS Tyrš TJ. Sokol Lány

Za zásluhy o rozvoj sokolského divadla

Pan Karel Pleiner se narodil v Kladně. S divadlem se poprvé setkal v pětadvaceti letech, kdy vstoupil do pražského divadelního souboru Jan pod vedením pozdějšího herce divadla Semafor Martina Ondrucha. Později s celým souborem přešli pod vznikající amatérskou scénu Rampa v Braníku, kde byly koncem osmdesátých let pod vedením Vlasty Schonpfluga pořádány pravidelné každoměsíční přehlídky amatérských divadel. Během oněch dvou let, kdy tento projekt trval, měl možnost seznámit se s průřezem amatérské tvorby prakticky z celé republiky, neboť základní pravidlo přehlídky znělo: každý soubor s každou inscenací jen jednou a dost. Součástí projektu byla také vlastními silami provedená rekonstrukce divadla Rampa, což, jak se mělo v budoucnu ukázat, byla dobrá škola pro pozdější činnost v Sokole. Po revoluci v roce 1989, kdy projekt Rampa padl jako spousta dalších, opustil Karel Pleiner zaměstnání a živil se coby muzikant na volné noze. Stal se členem kapely B.A.P., se kterou jezdil jeden čas jako s předkapelou známé skupiny Katapult a s níž také vydal u Pantonu v roce 1993 první desku, na které byl autorem všech písňových textů.

V T.J. Sokol hrál Karel Pleiner již jako Žák hokej, fotbal a stolní tenis. V roce 2001 pak s Romanem Havelkou založil při T.J. Sokol Lány divadelní spolek TYRŠ. Tento soubor má dnes na svém kontě devět premiér a také úspěchy na postupových přehlídkách, jako např. postup s Šedou eminencí na FEMAD Poděbrady 2003 či s Babincem a Entrtajnery na Divadelní Třebíč 2005. V souboru TYRŠ působí 25 dospělých členů. Soubor také provádí průběžně rekonstrukci jeviště lánské sokolovny a investoval do ní již nemalé prostředky. V loňském roce pak byl pod vedením Romana Havelky založen také dětský divadelní soubor TYRŠATA, ve kterém je dvacet dětí. Karel Pleiner působí u obou souborů jako manažer a také jako občasný autor divadelních textů. Zatím TYRŠ uvedl jeho hry Strašidelný les (2003), Babinec (2003), Entrtajneři (2003), aktovku Konkurz (2004) a dětský soubor muzikál S úsměvem jde všechno líp (2006), ke kterému napsal hudbu další člen souboru Mirek Píša. Momentálně je v přípravě pohádka Spravedlivý Bohumil, kterou Karel Pleiner napsal na motivy Boženy Němcové.

Od roku 2001 Karel Pleiner také pracuje ve výboru T.J. Sokol Lány.

VLADIMÍR ŠAUER (*1943)
Občanské sdružení divadelních ochotníků
Miniaturní divadlo Litomyšl
**Za celoživotní autorskou, hereckou, režisérskou a pedagogickou činnost
především v oblasti dětského a mládežnického divadla**

Pan Vladimír Šauer se narodil v Litomyšli a s ní spojil svůj divadelní osud. V letech 1958 - 1959 se Školním divadlem Jedenáctiletky Litomyšl uvádí různé scénky a písničky z repertoáru Osvobozeného divadla i vlastní texty. V období 1961 - 1967 s Jaroslavem Nejedlým zakládá a řídí v Litomyšli MINIATURNÍ DIVADLO, pro které napsal řadu pásem, kabaretů, revuí i muzikály „Poslední majáles“ a „Haló, holky“. Kromě toho režíruje a hraje. Působí také jako externista Východočeského divadla Pardubice. Později je členem profesionálního pardubického STOP DIVADLA, ve kterém hraje Ferryho v představení „Krvavý Bill a viola“ (Švandrlík-Hapka). V roce 1965 zakládá Dětský divadelní soubor VITAMÍN „S“, pro který píše texty divadelních her, dětských muzikálů a kabaretů, skládá písničky, režíruje, účastní se soutěží, pořádá školení a letní soustředění. Dosáhl významných úspěchů na těchto přehlídkách a soutěžích: 1968-Šrámkův Písek, 1968-Šrámkova Sobotka, 5x se účastnil Hronovského

dětského jara, přehlídky Erbenův Miletín, 1984-Kaplické divadelní jaro, Mezinárodní festival v Karviné (5x) atd. Za 31 let uvedl ve Vitamínu „S“ 38 divadelních premiér, s dětmi odehrál celkem 562 představení, které vidělo asi 120 000 diváků.

V dětském divadle odchoval i několik nynějších profesionálních herců a zpěváků: Tomáš Lněnička (Klicperovo divadlo), Radek Vávra (Drak-HK), Petr Lněnička (Rokoko Praha), zpěvačka Eva Piknová, Jaroslav Bílý a Jiří Bílý...

V roce 1996 přijímá nabídku a stává se členem (konferenciérem) SRANDOVNÍHO DIVADLA v Litomyšli, které každoročně uvádí Mikulášskou nadílku humoru, legrace a srandy – celovečerní představení, blok scének a blok písňových parodií. Ve dvou sezónách (1998 a 2005) byla uvedena i jeho hra „O dvanácti měsíčkách“.

U příležitosti 200.výročí otevření zámeckého divadélka v Litomyšli spoluzakládá ZÁMECKÝ DIVADELNÍ SOUBOR MILISLAV a podílí se na uvedení hry, kterou bylo divadélko v roce 1798 otevřeno: „Milenec a sok v jedné osobě“.

V roce 2000 s MUDr. Vladimírem Žákem obnovuje v Litomyšli MINIATURNÍ DIVADLO. S několika nadšenci uvádí legendární představení Jiřího Suchého a Jiřího Šlítra: „Jonáš a tingl tangl“, ve kterém hraje roli Jonáše. Ke stému výročí narození protagonistů Osvozeného divadla (V+W+J) nacvičuje, hraje a zpívá v pásmu scének, písniček a vyprávění nazvaném „Tmavomodrý svět Jaroslava Ježka“.

Od roku 2006 vyučuje v Literárně dramatickém oddělení Základní umělecké školy v Litomyšli.

HANA ŠIKOVÁ (*1957)

Svaz českých divadelních ochotníků
Plzeňská neprofesionální scéna Plzeň

Za dlouholetou iniciativní práci věnovanou rozvoji ochotnického divadla

Paní Hana Šiková se věnuje divadelní amatérské činnosti od svého mládí. Od roku 1977 je členkou významného plzeňského ochotnického souboru Dialog Plzeň, kde získávala zkušenosti pod vedením vedoucí souboru a režisérky Slávky Trčkové. Uplatnila se nejen jako herečka, nápověda, inspicientka, návrhářka kostýmů, ale i jako režisérka. Je autorkou dvou pohádek. Absolvovala dvouletý herecký seminář u režiséra Václava Beránka. Byla zaměstnána na Městském kulturním středisku v Plzni a z tohoto titulu se podílela na organizaci krajských ochotnických přehlídek v Plzeňském kraji. Po zrušení MKS pracovala v Plzeňském kulturním středisku Esprit a i nadále se věnovala ochotnickému divadlu a jeho organizaci i jako produkční Divadla Dialog. V roce 1997 se podílela na založení občanského sdružení Plzeňská neprofesionální scéna, v současné době je místopředsdkyní této organizace. Má veliký podíl na organizaci západočeských oblastních přehlídek a plně se věnuje získávání grantů na tyto akce.

Od roku 1994 je členkou SČDO, v současné době vykonává několik volebních období tajemnici západočeské organizace SČDO a je členkou předsednictva SČDO v Praze.

V roce 2002 jí byl udělen Zlatý odznak SČDO.

JIŘÍ VALENTA (*1927)

Volné sdružení východočeských divadelníků

DS Erben Miletín

Za dlouholetý přínos pro amatérské divadlo, práce na Místopisu českého amatérského divadla a vytvoření scénáře expozice muzea v Miletíně

Pan Jiří Valenta vyrostl v rodině vesnických učitelů, nadšených ochotníků, jako dítě vystupoval v dětských rolích, později se podílel na práci divadelních souborů v Dolních a Horních Stakorách okres Mladá Boleslav. Absolvoval DAMU, obor dramaturgie u prof. Františka Götze a prof. Jana Kopeckého. Byl organizačním vedoucím Lidového souboru konzervatoře a AMU.

V 50. letech byl dramaturgem Krajského oblastního divadla v Hradci Králové a Trutnově, předsedou Krajského poradního sboru pro divadlo v Hradci Králové, redaktorem rubriky *Ať žije ochotnické divadlo* a později recenzentem divadelního dění v kraji. Organizoval společná letní vystoupení profesionálních umělců se studenty a ochotníky pro vesnice.

Později byl vedoucím divadelního oddělení ÚDLUT, organizoval výrazné změny v průběhu Jiráskových Hronovů, byl iniciátorem tvorby sítě poradních sborů, předsedou redakční rady časopisu *Ochotnické divadlo*. V Osvětovém ústavu řešil výzkumný úkol zabývající se kulturním životem vesnického obyvatelstva. V období tzv. Pražského jara 1968 organizoval spolu s Františkem Pavlíčkem práci aktivu komunistů – kulturně výchovných pracovníků.

Za své postoje byl perzekvován a v období 70. a 80. let tzv. normalizace směl pracovat nejprve jako řidič tramvají, později 15 let jako kulisák v Městských divadlech pražských. Organizoval tematická setkávání amatérských souborů v Senohrabech.

V roce 1990 byl pověřen likvidací Ústavu pro kulturně výchovnou činnost. 1991-1994 byl prvním ředitelem Informačního a poradenského střediska pro místní kulturu a spolu se spolupracovníky (PhDr. Miroslav Šmolík, PhDr. Vítězslava Šrámková, PhDr. Slavomír Plicka, Zdeněk Jírový) koncipoval jeho strukturu a úkoly. V důchodu přechodně pracoval v útvaru Regis a v redakci Místní kultury, ale od roku 1998 všechny své síly věnoval dějinám českého amatérského divadla v útvaru NIPOS – ARTAMA. Zpracoval Bibliografii českého amatérského divadla (za spolupráce kolektivu ARTAMA). 1998-2002 připravoval vydání Místopisu českého amatérského divadla, organizoval práci 140 spolupracovníků v regionech na sběru materiálu, koncipoval a organizoval jeho zpracovávání, podílel se spolu s PhDr. Vítězslavou Šrámkovou na jeho redakci. (I.díl vydal IPOS 2001, 520 stran, 678 obrázků, II.díl IPOS 2002, 784 stran, 993 obrázky)

Roku 2003 zpracoval projekt Databáze českého amatérského divadla, do roku 2005 organizoval jeho realizaci, posléze spolupracuje na jeho naplňování zvláště v bázích Bibliografie, Kalendárium, České amatérské divadlo v zahraničí a studiem fondů archivů.

V období 2004-2006 inspiroval založení muzea českého amatérského divadla v Miletíně, realizoval sběr materiálů, stal se autorem scénáře expozice Národní divadlo českého Podkrkonoší a spolupracoval na její realizaci.

Pan Jiří Valenta je čestným členem VSVD a DS Erben Miletín